

EPHRAIM
Yoel Hoffmann

© כל הזכויות שמורות, 2003
לכתר הוצאה לאור בע"מ
ת"ד 7145, ירושלים

Copyright © by Keter Publishing House Ltd.
P.O.B. 7145, Jerusalem, Israel

אין להעתיק, לשכפל, לצלם, להקליט, לתרגם,
לאחסן במאגר מידע או להפיץ ספר זה
או קטעים ממנו בשום צורה ובשום אמצעי,
אלקטרוני, אופטי או מכאני (לרבות צילום,
הקלטה, אינטרנט ודואר אלקטרוני),
ללא אישור בכתב מהמוציא לאור

מספר קטלוגי: 276184
מסת"ב: 965-07-1148-1
www.keter-books.co.il
e-mail: info@keter-books.co.il

עיצוב הסדרה: סטודיו שוקי דוכובני
התמונה שעל העטיפה: ארונות קבורה
אנתרופואידיים, 1500 לפנה"ס

סידור, הדפסה וכריכה: מפעלי דפוס כתר, ירושלים
Printed in Israel

[135] בְּשָׁנִים עָשָׂר בִּינוֹאֵר יוֹסֵפָה נוֹסַעַת
לְחִיפָה.

הִיא נוֹטֶלֶת אֶתָּה אֶת הַצֶּמֶר וְאֶת
הַמְסָרְגוֹת אֲבָל הִיא אֵינָה סוֹרֶגֶת מִפְּנֵי
הַמְרָאוֹת שֶׁנִּשְׁקָפִים מִבַּעַד לְחֶלֶן:
שְׂדוֹת וְתַחֲנוֹת רִכְבֶּת וְיָם וְהַר הַכְּרָמַל
עִם הַמְעָרוֹת שֶׁבָּהֶן גָּר פְּעַם אָדָם
קָדְמוֹן.

שָׁנִים [הַדּוֹקְטוֹר יוֹלְיוֹס וְאַשְׁתּוֹ]
יוֹשְׁבִים מוֹלָה וְהִיא שׁוֹמַעַת מָה שֶׁהֵם
אוֹמְרִים אֲבָל אֵין לְדַבְּרִים חֲשִׁיבוֹת
מִפְּנֵי שֶׁדּוֹקְטוֹר יוֹלְיוֹס מְתוֹדִי מְאֹד
וְהוּא מוֹנֶה [יַחַד עִם אֲשְׁתּוֹ] אֶת
הָאֲרוּעִים שֶׁעֲתִידִים לְהִתְרַחֵשׁ.

כָּבֵר צָהָרִים אֲבָל הַשֶּׁמֶשׁ קְרוֹבָה יוֹתֵר
לְמַעַרְב בְּמִין תַּעֲלוֹל שֶׁל חֲקֵי הָעוֹלָם
וְעַל כֵּן מִצָּחָה שֶׁל יוֹסֵפָה [שִׁיוֹשְׁבַת
בְּצִדוֹ שֶׁל הַיָּם] מוֹאֵר וְשַׁעֲרוֹתֶיהָ עוֹלוֹת
בָּאֵשׁ.

[136] בְּבֵת גָּלִים הִיא יוֹרֶדֶת מִן הַרְכֶּכֶת
וְשׁוֹאֵלֶת אָדָם שֶׁמְדַבֵּר בְּשָׁנֵי קוֹלוֹת
אֵיךְ תּוֹכַל לְמַצֵּא אֶת הָאוֹטוֹבוֹס שֶׁעוֹלָה
לְכַרְמֶל.

עֲכָשׁוּ הִיא בְּחִיפָה מִמֶּשׁ כְּמוֹ יוֹנָה

שְׁהִלְוִיתָן הַקִּיָּא אוֹתוֹ בְּחוּף נִינְה אָבֵל
הִיא [שְׁלֵא כְּמוֹ יוֹנָה] לְבוּשָׁה בְּשִׁמְלַת
מָשִׁי וּבְתוֹךְ הַתִּיק הַגְּדוֹל שֶׁהִיא נוֹשֵׂאת
צָמֵר וְשִׁתֵּי מִסְרָגוֹת.
אִשָּׁה שְׁנֹצְלָה מְטָרְבְּלִינְקָה מְצַבִּיעָה עַל
רְחוֹב וּוְגִוּוֹד וְיוֹסֶפֶה הוֹלֶכֶת לְשֵׁם
וּמְצַלְצֶלֶת בְּפַעֲמוֹן שֶׁעָלִיו כְּתוּב הֵרֵ-
שׁוּשָׁנִים אָבֵל אִישׁ אֵינוֹ עוֹנָה.

[137] הָאֵם הַמְּלִים אִישׁ אֵינוֹ עוֹנָה פְּרוּשָׁן
שֶׁיֵּשְׁנוֹ אִישׁ אָבֵל הוּא אֵינוֹ עוֹנָה?
לְפַעֲמִים גַּם לְבוֹ שֶׁל הַסּוֹפֵר נִשְׁפָּר.
אָבֵל הוּא אֵינוֹ יְכוּל לְמַחֵק מָה שֶׁהִרְחִיק
מִדֵּי כָּשֵׁם שְׂאִי אֶפְשָׁר לְהַחְזִיר אֶת
הַבְּרִיאָה אֶל הַתְּהוֹ וְהַבְּהוֹ וְהַרוּחַ
שֶׁמְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם.

שְׁתִּים וְחֲצִי עַל הַכְּרֵמֶל וְיוֹסֶפֶה עוֹמֶדֶת
בְּחֵדֶר הַמְּדֻרְגוֹת לְבִדָּה וְגַם אֲנַחְנוּ
לְבִדְנוּ אַף שֶׁאֲנַחְנוּ יוֹצְאִים וְנִכְנָסִים
בְּדִלְתוֹת הַבַּתִּים בְּכָל מִינֵי מְקוֹמוֹת כְּגוֹן
פְּתַח תְּקֵנָה.
אִי אֶפְשָׁר לְשֵׂאת אֶת הַמְּרָאָה הַזֶּה
[יוֹסֶפֶה לְפָנֵי הַדֵּלֶת הַסְּגוּרָה] וְעַל כֵּן
נִמְנָה דְּבָרִים: רַכְּבַת חֲשַׁמְלִית. צוֹצֶלֶת
[שֶׁהִיא מִיַּן יוֹנָה]. אֲרִגֹּז מִסַּע מִמָּאָה

אֲחֶרֶת. בֵּית אַחַר שְׂדֵלְתוֹ נִפְתַּחַת
וְרִיחֹת שֶׁל כְּרוּב בְּמִסְדְּרוֹן וְאִמֵי הַמֶּתָה
שֶׁקָּבְרוּ אוֹתָהּ.

[138] בְּדֶרֶךְ חֲזָרָה לְבַת גְּלִים יוֹסֶפֶה סוֹרְגַת
שְׁתֵי שׁוֹרוֹת.

הִיא קוֹנָה פְּרָטִים לְרַכְבַּת וּמְחַפָּה
בְּאֲכֻסְדָּרָה הַגְּדוֹלָה עַד שֶׁהַפְּרוֹז מוֹדִיעַ
שֶׁהַרַכְבַּת לְתֵל-אָבִיב נִכְנָסָה לְתַחְנָה.
הִיא שׁוֹב יוֹשֶׁבֶת קְרוּב לַיָּם וְעַכְשָׁו
הַשָּׁמֶשׁ כָּבַר עוֹמְדַת שָׁנִים אוֹ שְׁלוֹשָׁה
סְנַטִּימֶטְרִים מֵעַל לְאֶפֶק. הַדּוֹקְטוֹר
יּוֹלִיּוֹס וְאַשְׁתּוֹ [הִיא חוֹשֶׁבֶת] בְּנֵדָאֵי
כָּבַר יוֹשְׁבִים בְּבֵיתָם שֶׁבְּאַחְזָה וְהִיא
אוֹחֶזֶת אֶת לְבָה כְּמוֹ שֶׁסְּבָלִים אוֹחֶזִים
בְּמִקְרָר שֶׁלֹּא יִפֹּל מִפְּנֵי שֶׁהוּא [כְּלוֹמֵר
הַלֵּב] גְּדוֹל כָּל כֶּף וְקִשָּׁה לְטַלְטֵל אוֹתוֹ
מִמְקוֹם לְמִקְוֹם.

[139] עַד חֲדָרָה הִיא סוֹרְגַת עוֹד שְׁלוֹשׁ שׁוֹרוֹת
וְשֵׁם בּוֹדְקִים אֶת הַפְּרָטִים שֶׁלָּהּ שֶׁהוּא
אֶהוּב כָּל כֶּף וְהַקּוֹרָא רִשְׁאֵי לְהַכְנִיס
אוֹתוֹ לְאֶלְבוּם מִיָּחַד וְלִכְתֹּב תַּחְתּוֹ
"פְּרָטִים הַרַכְבַּת שֶׁל יוֹסֶפֶה".

הַשָּׁמַשׁ כָּבֵד נוֹשֵׁק לַמַּיִם וְהוּא מִתְפַּשֵּׁט
בָּהֶם כְּמוֹ הַחֹמֶר שֶׁאֵלֶּחִימָאִים חִלְמוֹ
עָלָיו. הַרְכַּבְתָּ [שֶׁאֲנַחֲנוּ יְכוּלִים לְמַלֵּא
אוֹתָהּ כְּאוֹת נַפְשָׁנוּ] מְלֵאָה בְּצַפּוּרִים.
אָדָם שֶׁשָּׂמוֹ שְׁנִיאֹר הוֹלֵךְ מְקַרֵּן לְקַרֵּן
כְּמוֹ הַצָּרְצָר הָעֲרִירִי שֶׁבְּשִׁירוֹ שֶׁל
בִּיאֲלִיק. הוּא הוֹלֵךְ וְהִיא סוֹרְגַת כְּמוֹ
בְּגֵן הָעֵדֶן כְּשֶׁנִּסְעוּ בְּרַכְבוֹת קִטְנוֹת בֵּין
הָעֲצִים.

[140] בְּבֵית הַיָּא [כְּלוֹמֵר יוֹסֵפֶה] אוֹכֵלֶת שְׁתֵּי
פְּרוֹסוֹת שְׁמֵרוֹחוֹת בְּגִבֵּינַת סִימְפוֹנְיָה
חֲמֵשֶׁה אָחוֹז וְשׁוֹתָה כּוֹס תֵּה. לְפִידוֹת
מְצַלְצֵל. הִיא מְמַלְאָה אֶת אֲגֵן הָרְחִיצָה
בְּמַיִם חֲמִים וְנִכְנֶסֶת לְאֵט לְאֵט וְשׁוֹכֶכֶת
עַל גִּבָּה כְּמוֹ בְּסִימְפוֹנִיּוֹת שֶׁל בֶּטְהוּבֵן
כְּשֶׁכֵּל כְּלֵי הַנְּגִינָה חוֹבְרִים וְהִיא רוֹחֶצֶת
אֶת גּוּפָהּ בְּסַפּוּג שֶׁהוּא הַסַּפּוּג הַקָּדוֹשׁ
שֶׁסָּבְבוּ הוֹלְכִים מִלִּיּוֹן מֵאַמִּינִים בְּשֵׁם
הָאֵל שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֱלֵלָה.

[141] יִשְׁנֵן שְׁעוֹת שְׁקֵשׁוֹת לְאַפְרִים יוֹתֵר
מִשְׁעוֹת אַחֲרוֹת. כְּשֶׁהוּא פּוֹקֵחַ אֶת
עֵינָיו בְּבִקְרָה וְרוֹאֶה תִּקְרָה זָרָה אוֹ כְּאִשׁוֹ

הַטֵּלְפוֹן מְצַלְצֵל וְהוּא צְרִיף לומר הַר-
שׁוֹשָׁנִים בְּחוּץ לְאַרְץ.
פְּתָאוּם הוּא חוֹשֵׁב עַל פִּי דְרַכֵּי
הַפְּסִיכּוֹלוֹגְיָה. אֲנִי [הוּא חוֹשֵׁב]
אָדָם חוֹלָה. כָּל בְּנֵי הָאָדָם מְזַקְיָנִים
בְּבֵיתָם וְאֵלּוּ אֲנִי מְזַקֵּן בְּשׁוּם-מְקוֹם.
הָעוֹלָם [הוּא חוֹשֵׁב] הוּא בֵּית מוֹזֵר
מְאוֹד עִם הַשְּׁמוֹת שֶׁבְּנֵי הָאָדָם נוֹתְנִים
לְדַבְרֵיהֶם כְּמוֹ לְמַשָּׁל בְּרוֹז.

[142] בְּצַהָרִים הוּא הוֹלֵךְ לְמַסְעָדָה קְטַנָּה
וְהוּא אֵינוֹ מְבִיֵּן מְדוּעַ הוּא אוֹכֵל.
פְּעִירַת הַפֶּה וְהַמְזִלֵּג שֶׁבָּא אֶל תּוֹכוֹ
נִדְמִים בְּעֵינָיו לְחִזְיוֹן מוֹזֵר.
בְּנֵי הָאָדָם הוֹלְכִים לְפֶה [הוּא חוֹשֵׁב]
וְהוֹלְכִים לְשֵׁם וְאֵין לְדַבְרֵיהֶם הָאֵלֶּה פֶּשֶׁר.
גַּם הַשְּׁעוֹת שֶׁל אַחֲרֵי הַצְּהָרִים הֵן שְׁעוֹת
קְשׁוֹת מִפְּנֵי שָׂאז הוּא מְתַגַּעֵגַע לְיוֹסֶפֶה.

אֵין לִי עוֹד אָדָם בְּעוֹלָם [הוּא חוֹשֵׁב]
שִׁיקְרָא לִי אֶפְרַיִם.

[143] בְּאַלְבוּם הַתְּמוּנוֹת שֶׁבְּבֵיתוֹ שֶׁל הַר-
שׁוֹשָׁנִים הוּא רוֹאֶה אֶת הַר-שׁוֹשָׁנִים
כְּשֶׁעוֹד הָיָה יֶלֶד.

בְּתִמְנוֹנָה אַחַת הוּא מְכַנִּים אֶת רֹאשׁוֹ
בְּחֹר שְׁבִתְמוֹנַת קָרְטוֹן וְעַל הַקָּרְטוֹן
מִצִּיר סוּס. הַסּוּס שֶׁפָּנְיוֹ פָּנֵי יֶלֶד עוֹמֵד
בְּשִׂדָּה פְּרָחִים וְנִכְר שֶׁהֵצֵלָם הַקֶּפִּיד
מְאוֹד שָׂרֵאשׁוֹ שֶׁל הַר־שׁוֹשְׁנִים יֵצֵא
בְּדִיוֹק מִן הַחֹר שֶׁבְקִצָּה הַסּוּס.

בְּתִמְנוֹנָה אַחֶרֶת הַר־שׁוֹשְׁנִים וְשִׁלּוּשָׁה
אֲנָשִׁים מְבַגְּרִים שׁוֹכְבִים עַל שֹׁפֵת הַיָּם
וְרוֹאִים אֶת הַחֹל שֶׁל פֶּעַם וְאֵת הַיָּם
שֶׁהָיָה. הוּא גַם רוֹאֵה אֶת אֲשֶׁתוֹ שֶׁל
הַר־שׁוֹשְׁנִים שֶׁעֲזָבָה אוֹתוֹ וְהִתְחַתְּנָה עִם
מְהַנְדֵּס לֵיד רֵשֶׁת שֶׁל טְנִים.

בְּאֶלְבוּם אַחֵר הוּא מוֹצֵא תְּמוֹנוֹת שֶׁל
אִשָּׁה שֶׁקְרוּיָה מִינָה. מִתַּחַת לְכָל
תְּמוֹנָה כְּתוּב מָה שֶׁרוֹאִים בְּתִמְנוֹנָה.
מִינָה עַל גֶּשֶׁר קֶאֶרְל [בְּפְרָאג]. מִינָה
סוֹחֶטֶת תְּפוּזִים וְכֵלִי.

[144] חֶתוּל בָּא וַיּוֹצֵא דֶרֶךְ פֶּתַח שְׁבִתְחֶתִית
הַדֶּלֶת וְאֶפְרַיִם פּוֹתַח בְּשִׁבְלֵוֹ קֶפְסוֹת
פַּח וּמְרוֹקֵן אוֹתָן אֶל תוֹךְ צִלְחָת.
הַחֶתוּל אוֹכֵל וְשׁוֹכֵב בְּמָקוֹם שֶׁשׁוֹכֵב
וַיִּמְבִּיט בְּאֶפְרַיִם וְעוֹצֵם אֶת עֵינָיו.

[145] בֵּיתוֹ שֶׁל הַר־שׁוֹשְׁנִים מְטָרִיף עָלָיו
[כְּלוּמַר עַל אֶפְרַיִם] אֶת דַּעְתּוֹ וְעַל כֵּן

הוא עומד לפני המראה שבחדר
האמבטי כדי שלא ישכח את עצמו.
הוא אומר בשש או שבע שפות אני
אפרים ויהוד חוזר ממרצפות החרסינה.

אני זוכר שאפרים קרומר [המורה
לזמרה] חזר לבית הספר ולמד אותנו
דפי סולפג'. בימים ההם, אני זוכר,
קראתי את הספור על פר גינט ובסופו,
אני זוכר, נכתב שש או שבע פעמים
"הוא נגאל. נשים הצילו אותו".

[146] הקורא צריך לנסע לבני-ברק וללכת
שם ברחוב הראשי. אולי יקנה עתון
ששמו המודיע או שופר הגאולה ויכנס
לבית שעליו כתוב זיסמנוביץ או חיות
ויאמר אני פה ויקבלו אותו אף שהוא
זר ויאמרו לו זאת גם אשתך ואלה גם
ילדיך ולקטן קוראים זוסיקה על שם סבו
וכאן ארון הבגדים אוי אין לנו אלא את
אבינו שבשמים.

[147] הסודר שיוספה סורגת כבר עשוי
למחצה ומכיון שאפרים איננו היא
מודדת את גדלו על פי סודר אחר.

שְׁעָרוֹתֶיהָ נוֹשְׂרוֹת וְהִיא צְרִיכָה לְהַעֲבִיר
מִסֶּרֶק בְּמִבְרַשֶׁת הַשָּׁעַר כְּדֵי לְנַקּוֹת
אוֹתָהּ מִן הַשָּׁעָרוֹת שֶׁדָּבְקוּ בָּהּ.

שְׂכַחְתִּי לְסַפֵּר לָכֶם אֵיךְ בֵּיתָה נִרְאָה:
בְּתוֹךְ הַבַּיִת יִשְׁנוּ עוֹד בַּיִת שְׂמֵדוֹתָיו
בְּדִיּוּק כְּמֵדוֹתָיו שֶׁל הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן. אֵי
אֶפְשָׁר לְהִבְחִין בֵּינֵיהֶם. כָּל חֶפֶץ
שֶׁבַּבַּיִת הָאֶחָד מְצוּי גַם בַּבַּיִת הָאֲחֵר.

[148] כּוֹחוֹת הַחַיִּים אוֹזְלִים בְּגוֹפָהּ. עֲכָשׁוּ
הִיא רוֹצָה לָמוּת. הַמָּוֶת [הִיא חוֹשֶׁבֶת]
דוֹמָה לְבוֹאֵנוֹס-אַיִרִס. בְּאִמְצַע שְׂדֵרָה
רְחֵבָה וְחֲנִיּוֹת מְפֹאָרוֹת וְכָל הַשָּׂאָר
מִשְׁכָּנוֹת עֲנִי. הוּ אֶפְרַיִם [הִיא
צוֹעֶקֶת בְּלִבָּהּ] לָמָּה שְׂבַקְתָּנִי.